

Regényli Újság

T. p.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra ucca 30 szám, I. emelet
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70

Noviszad, 1933. évi január hó 7

Szombat

XIV. évfolyam

6. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Aldozatos magyarság

Nincs a földkerekségen nép és állam, amely ma anyagi gondoktól mentesen élne a maga életét. Minden állam, minden nemzet áldozatokat követel a maga polgáraitól, mert a mai rendkívüli időkben fokozott munkára és áldozatra van szüksége még a leggazdagabb országnak is. Az áldozatkészség ma természetes következménye a gazdasági helyzetnek, amit mindenki belát. Ebből az áldozatkészségből a mi kisebbségi magyar népünk is kiveszi részét. Hiven Krsztus mondásához: add meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené, pontosan teljesíti kötelezettségét az állammal szemben. A kisebbségi magyarságnak azonban még ezenfelül is kell áldoznia, még pedig a maga kisebbségi életére, elsősorban kulturájára. Aldozatos magyarságra van szükségünk, hogy kisebbségi kulturánkat megőrizzük és úgy adhassuk át utódainknak, amint azt apáinktól kaptuk.

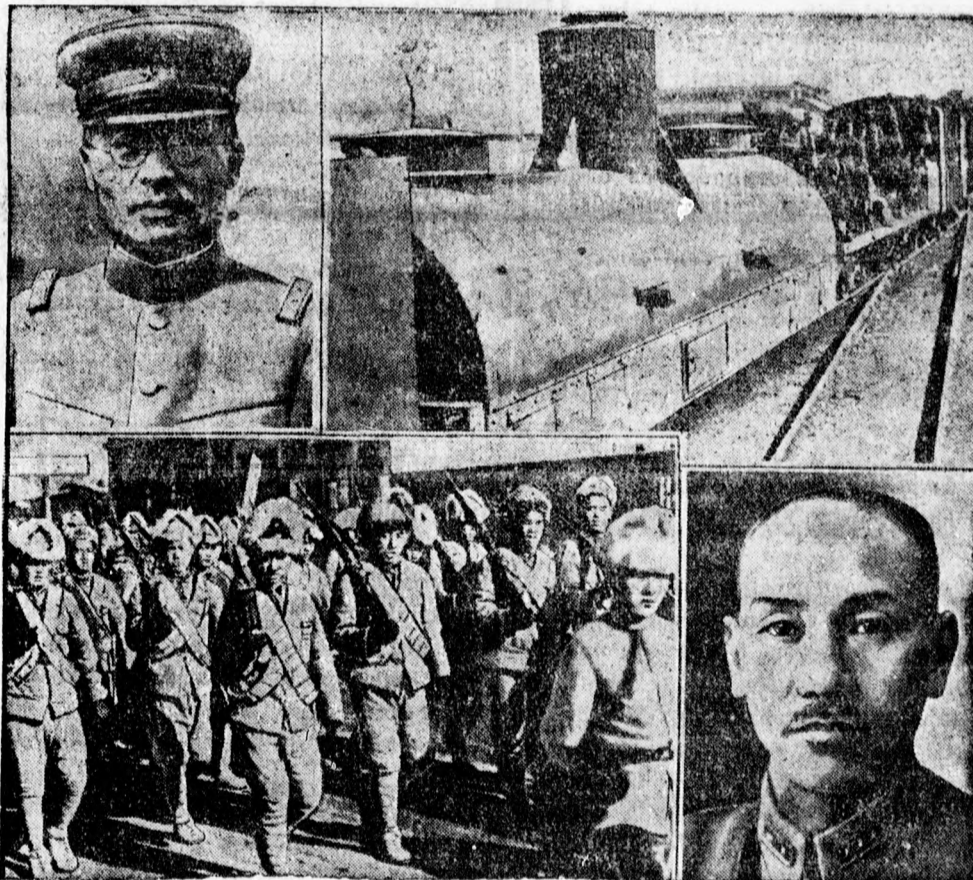
A magyar kisebbségnek a fokozott áldozatkészségen kívül, fokozott munkát is ki kell fejtene. Pótolnia kell azt, amit kisebbségi mivolta következtében nem kaphat senkitől, hanem amit önmagának kell adnia. Nagyon jól tudjuk, hogy ezek az áldozatok ma különösen nehezek, de éppen azért, mert ilyen időkben élünk, kell, meg-meghozunk azokat. A magyar kultúra megmentése, erősítése és továbbadása ma a legfontosabb feladat, amelyet mindenkinek önzetlenül kell végeznie. A kisebbségi életnek ez a legfontosabb tényezője. Mindent önzetlenül kell teljesíteni, áldozatkészségünket nem szabad semmiféle más cél szolgálatába állítani, egyedül és kizárólag csak a magyar népünk érdekeit szabad szem előtt tartani. Az, aki ebben a küzdelemben, amelyet kisebbségi népünk kulturális és gazdasági megerősödése érdekében indítottunk meg, a maga személyét akarja előtérbe helyezni, az nem tesz jó szolgálatot magyar népünknek.

Tagadhatatlan tény, hogy kisebbségi magyar népünk vezetői a múltban mindig teljesítették kötelezettségüket és amit külön kell hangsúlyoznunk, ezt mindig önzetlenül tették. Sohasem tévesztették szem elől, hogy a saját személyük előtérbehelyezése csak ártalmára lehet az egész kisebbségi mozgalmnak, amelynek célja sohasem lehetett valaki, hanem mindig csak a jugoszláviai magyar nép. Ennek az irányzatnak kell érvényesülnie a jövőben is, mert csak ezáltal lehet biztosítani az egységes jugoszláviai magyar kisebbség kulturális és gazdasági erősödését. Vezetőkre természetesen szükség van, de ezek természetesen csak olyanok lehetnek, akikben összpontosul a bizalom és akik tényleg hivatottak a vezetésre. Ma súlyos feladat az élen állani, mert a nép elsősorban azokra tekint, akik kulturális, társadalmi és gazdasági téren vezetik őket. Ezeketől sokat, hogy ne mondjuk mindent, vár.

Aldozatos magyarságra van ma szükség, amely kisebbségi életünk minden részében megnyilvánul, mert csak így teljesíthetjük feladatunkat ma a népünkkel szemben. Ezt tartsa mindenki szem előtt, aki a jugoszláviai magyar kisebbség életében bármilyen mély munkát akar kifejtetni. (ts)

Japan légi támadást tervez Tiencsin és Peking városok ellen

Elkerülhetetlen a kínai-japán háború? - Amerika jegyzéket intézett a japán kormányhoz. - A szovjet is aggodalommal figyeli az eseményeket

Fenn balra: Honjo tábornok, a kínai és mandzsúriai japán hadsereg főparancsnoka. Fenn jobbra: japán páncélvonat, a délmandzsúriai határra indul. Balra lenn: az észak-

kínai hadsereg gyalogsága felvonul. Jobbra lenn: Csong-taicsek, az északkínai hadsereg főparancsnoka.

Londonból jelentik: A japán hadsereg északkínai újabb előnyomulása nemcsak Kínában, de nemzetközi viszonylatban is kínos feltűnést és komoly aggodalmakat keltett. A japán hadvezetőség óriási hadianyagot halmozott fel, hatalmas repülőpark áll készenlétben, általában minden jel arra vall, hogy japán állandó és hosszabb offenzívára készül.

Kínai körökben bizonyosra veszik, hogy Japan légi támadást intéz Peking és Tiencsin ellen.

A japán előőrsök ugyanis jelenleg mindössze harminc kilométernyire vannak Tien-

csintől, ez a távolság légitámadás szempontjából rendkívül kedvező.

A menekülők borzalmas képet festenek azokról a kegyetlen pusztításokról, melyeket a japán hadsereg San-Hai-Kvanban és a többi elfoglalt városban okozott. A japánok gyújtógránátjai percek alatt lángtengerre változtatták át a várost, a gyújtólövedékek tervszerű pontossággal egyidőben robbantak a város különböző részein óriási mennyiségben.

A menekülő asszonyok, férfiak és gyermekek borzalmas tüzhaltált haliak, sok száz menekült a gránátok szaggattak

darabokra.

A kínaiak igyekeztek megerősíteni védelmi állásaikat, de kétséges, hogy a hevenyészett lövészárkokat tartani tudják-e a japán tüzérség pergőtüzével szemben.

Moszkvából érkezett jelentés szerint a szovjet kormány fokozott aggodalommal figyeli a japánok előnyomulását

annál is inkább, mert a japán kormány kijelentette, hogy nem hajlandó a szovjettel meg nem támadási szerződést kötni. Moszkvában úgy tudják, hogy a tókiói kormány elhatározta a további előnyomulást. Általában mindjobban terjed az a felfogás, hogy a legutóbbi összetűzések után

elkerülhetetlen a kínai-japán háború.

A kínai közvélemény ugyanis azt hangoztatja, hogy ha a kínai kormány most nem üzen hadat Japánnak, a népszövetségi hatal-

mak továbbra is huzodozóan fognak cselekedni.

Kényeztetni kell a világot arra, hogy nyíltan állást foglaljon Kína mellett, vagy ellen.

Washingtonból jelentik, hogy az Egyesült Államok jegyzékkel fordult a japán kormányhoz. A jegyzék szövege nagyjában meg egyezik azzal, melyet a múlt esztendőben küldtek a tókiói kormánynak, a sanghai eseményekkel kapcsolatosan. A jegyzékre a tókiói kormány megnyugtatóan válaszolt, de elben most már nem nagyon hisznek Newyorkban.

Az amerikai kormány jegyzéke azoknak a japán csapatoknak sürhetlenségére hívja fel a japánok figyelmét, melyek San-Hai-Kvantól mintegy 16 kilométernyire a nemzetközi vasutvonal mentén teljesítenek szolgálatot.

Földrengés pusztított Görögországban

A földrengés jelentős anyagi károkat okozott

Athénből jelentik: Tessália több vidékéről megismétlődő földrengést jelentenek. Az első földrengést csütörtök este 7 óra 40 perckor észlelték. A földmozgás a lakosság körében óriási pánikot keltett. Az emberek kimenekültek a szabadba és ott tö-

tötték az éjszakát.

A földrengés este negyed tizkor megismétlődött. A földrengés jelentős anyagi károkat okozott, embervesztésről eddig jelentés nem érkezett.

Meghalt Coolidge, az Egyesült Államok gazdasági fénykorának volt elnöke

Íróasztala mellett szívszélhűdést szenvedett a változatos életpályájú államférfi

Newyorkból jelentik: Massachusetts állambeli birtokán 60 esztendő korában meghalt Coolidge, az Egyesült Államok volt elnöke. Coolidge a legutóbbi hetekben gyomor-fájdalmakról panaszkodott, de orvost nem hívott. Az elnök csütörtök reggel szokása szerint megjelent hivatalában, de tíz óra tájban titkára kíséretében hazament, mert nem jól érezte magát.

Midőn déltájban felesége bevásárlásairól hazaérkezett,

dolgozószobájában, íróasztala mellett holtan találta a volt elnököt.

A halál közvetlen oka szívbénulás volt.

Coolidge halálának hírére a szenátus és a képviselőház ülését elnapolták, Hoover elnök résztvesz elődjének temetésén. A newyorki értéktözsde Coolidge halálának híre némileg nyomasztó hatással volt. Különösen a vasút részvények szenvedtek árvesztést, mert Coolidge a vasúttársaságok közlekedésügyi tanácsadója volt.

Coolidge 1872. július 4-én született, egy farmernek volt a fia. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után 1894-ben visszatért szüleihez és a mezőgazdasági munkánál segédkezett. Később a jogtudományai kez-

dett foglalkozni, 1897-ben ügyvéd lett, két esztendő múlva pedig az egyik bank elnöke.

1910-ben városi szolgálatba lépett, polgármester, majd szenátor lett, 1916-tól 1918-ig pedig Massachusetts állam helyettes kormányzója. 1920-ban Harding elnök helyettesévé választották, 1923-ban pedig, Harding halála után helyettes elnök lett. Ebben a méltóságában sok politikai harcot vívott meg, a nagy petroleum botrány is az ő elnökségének idejében történt, de népszerűségének mindez nem ártott:

1924. november 4-én nagytöbbséggel az Egyesült Államok elnökévé választották.

Elnöksége idején igen sokat fáradozott a teszerelés előbbrevitele érdekében. Coolidge elnöksége alatt érte el Amerika az anyagi virágzás tetőfokát. A visszaesés csak Hoover alatt következett be.

Coolidge elnöksége alatt jött létre a Coolidge-Briand paktum is. Visszavonulása után Coolidge egy nagy biztosítótársaság igazgatója volt. Váratlan halála általános részvétet keltett, temetéséről még nem történt intézkedés.

Az elhunyt volt elnök temetése ma, szombat délután 3 órakor lesz.

Az egymillió fontos bandita

Holnap kezdjük meg új folyta'asos regényünk közlését

A Reggeli Ujság most fejezte be Móra Ferenc a kitűnő magyar író regényének közlését. Az irodalmi szempontból is feltétlenül értékes és érdekes regény a nagyközönség körében a legnagyobb elismerésre talált és minden egyes folytatást a legnagyobb érdeklődéssel várt a Reggeli Ujság regénykedvelő közönsége.

A Reggeli Ujság holnapi vasárnapi számában kezdjük meg új regényünk közlését, amelyet Tamás István a Vajdaságból elszármazott kitűnő tollú író ír meg igen élvezetesen és fordulatosan. A regény címe „Az egymillió fontos bandita” s habár a regény alcíme a kalandorregény megjelölést adja ez nem azt jelenti, hogy ez a regény ponyva, hanem azt, hogy minden ízében változatos és fordulatos, páratlanul izgalmas cselekményű írás, amely minden bizonnyal naponta változatlanul le fogja kötni az olvasó érdeklődését. Tamás Istvánnak ez a regénye rövidebb lélekzetű, ezzel szemben mindvégig izgalmasan érdekes.

Új képek a Képszalón téli aukcióján

Január közepéig tartják nyitva a képszalont

A Lengyel képszalón téli aukciója, amelyet a noviszádi Winkler palota egy fizethelyiségében nyitottak meg egy hónap előtt, nagy sikerről számolhat be. A noviszádi és dunabánsági műtérő közönség, a mai súlyos pénzügyi viszonyok közepette is számos képet vásárolt. A képszalónba éppen ezért új festményeket hozattak, amelyek talán még inkább fokozták ennek nivóját. A számottevő hazai és külföldi, főleg magyarországi művészek ugyszólván teljes számmal képviselve vannak az aukción.

A közönség nagy érdeklődésére való tekintettel a képszalont január 15-ig nyitva tartják, hogy ezzel is lehetővé tegyék az igazi művészetet kedvelő közönségnek értékes képek beszerzését. A képek árai ennek ellenére hihetetlenül alacsonyak, úgy, hogy mindenki vásárolhat ma művészi festményt. A képek vásárlása gazdasági szempontból is előnyös, mert értékük még állandóbb, mint az ékszereké. A képvásárlás tehát egyúttal vagyont biztosítás is.

Dr. Wilhelm Cuno, a német birodalom 1922-23. évi kancellárja szívszélhűdésben meghalt.

Ma: Szénássy hangverseny

Noviszád és környékének zenekedvelő közönsége felfokozott érdeklődéssel várja az idei koncertszezon kimagasló eseményét, a Szénássy hangversenyt. Szénássy Karcsi mióta a bécsi világverseny megnyerésével világhírnévre emelkedett, mindössze egy hangversenyt rendezett eddig Noviszádon. Nemsokkal a bécsi hangverseny után rendezték az első hangversenyt rekkenő melegben, mégis akkora közönség gyűlt egybe a noviszádi Szloboda nagytermében, hogy legalább félháza való embertömeg nem tudott helyhez jutni.

Azóta Szénássy Karcsi művészi karrierje merész ivben haladt egyre feljebb. A Jugoszlávia nagyobb városaiban megrendezett óriási sikerű hangversenyei után a bécsi Concerthausban lépett fel a fiatal noviszádi hegedűművész és játékaival szinte elbűvölte az osztrák főváros magas zenekulturájú közönségét. Röviddel később Budapesten lépett fel Szénássy a Vigadóban és itt is tomboló sikert aratott.

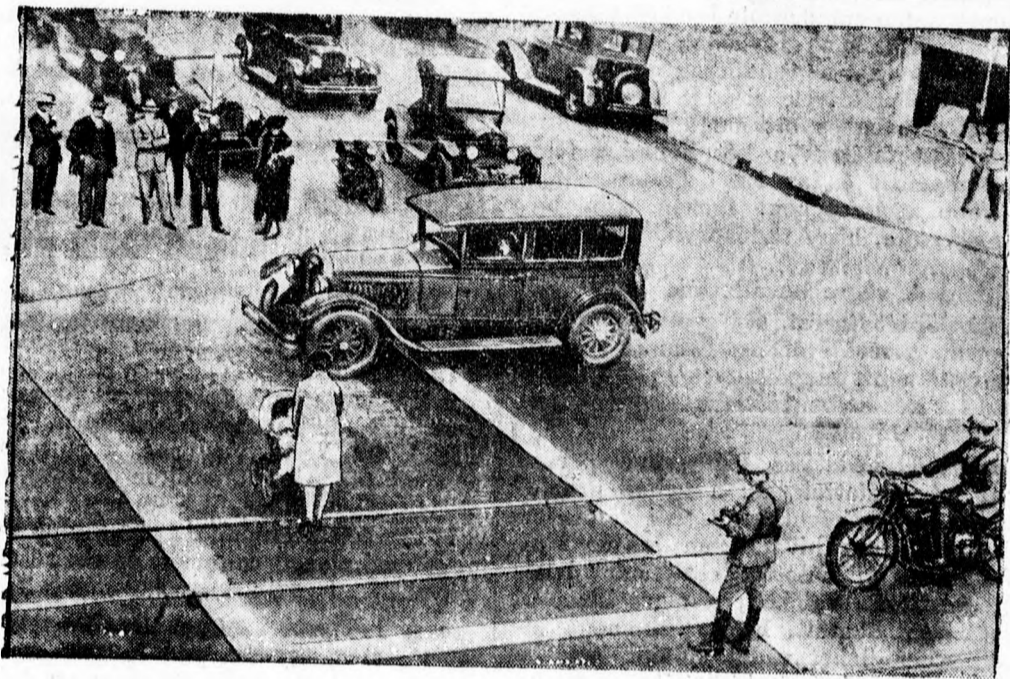
Hosszabb időre tervezett külföldi hang-

versenykörútja előtt ma újból a noviszádi közönség előtt szerepel a világhírű fiatal hegedűművész. A hazai környezet különleges teljesítményre kötelez, éppen ezért Szénássy ma azt a műsorát adja, mellyel Bécsben a szinte páratlan sikert aratta.

A mai hangverseny zongorakíséretét dr. Herz Ottó, a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára látja el. Szénássy és egy dr. Herz egy pódiumon olyan zenei esemény, melyet a világ legnagyobb hangversenytermei is megirigyelhetnének. Az előjelekből ítélve Noviszád és környékének közönsége teljes mértékben méltányolja a noviszádi Ingenykenyér Egyesület nagyjelentőségű teljesítményét, mellyel ezt a különleges zenei élvezetet lehetővé tette. Bizonyos, hogy ma este is zsufolt ház tapsol majd Szénássy Karcsinak és világhírű kísérőjének.

A hangverseny pontosan fél 9 órakor kezdődik. Kívánatos, hogy a közönség pontosan jelenjen meg a kezdéskor, mert az egyes számok alatt a termet lezárják.

—o—

A kaliforniai Alhambra nevű városban a forgalmi rendőroket fényképezőgéppel szerelték fel. A rendőr feladata, hogy az előírásokat megsértő autókát a „cselekmény” elkészülésének pillanatában lefényképezze és így bizonyítsa a soffitörvétkességét. Képtün-

kön egy autó a jelzés ellenére átrobog az uttesten és ezzel veszélyeztetji az uttesten haladó, gyermekekcsitóló nő épségét. A rendőr fényképezi a jelenetet, mögötte pedig egy motorbiciklis rendőr már készen áll arra, hogy az autót üldözőbe vegye.

Nyolcszáz tantermet kell még felépíteni a dunabánsági iskolásgyermek részére

Negyvenezer iskolásgyermeknek van szüksége tanteremre. - A községeknek és városoknak mielőbb hozzá kellene kezdeni az új iskolaépületek felépítéséhez

Mint ismeretes, a Dunabánság területén az utóbbi esztendőben egyre kevesebbnek bizonyult a tanterem száma, úgy hogy a legtöbb városban délelőtt és délután is folytatni lehet a tanítást, mivel máskülönbben nem lehetett a helyzetet megoldani. Épen ezért a bánság már régebben felhívta az egyes városok és községek vezetőségének figyelmét arra, hogy az elemi iskolákról szóló törvény alapján kötelesek a szük-

séges tanterem felépíteni. A súlyos anyagi helyzetre való tekintettel azonban ezt a legtöbb község eddig nem tette meg és alig néhány helyen építettek iskolákat.

Most értesülünk,

a Dunabánság területén még mind'g 800 tanteremre lenne szükség, ami negyvenezer gyermek részére biztosítaná a rendszeres magyar tanítást.

A gyermekek egészségügye érthetően igen fontos az állam szempontjából is és így természetesen, hogy az utóbbi időben a községeknek és városoknak ismét sürgetik a tanterem felépítését. Mint értesülünk, remény van arra, hogy a legtöbb község vezetősége most már nem halogatja a dolgot és a 800 tanterem legnagyobb részét még az idén felépítteti annak is inkább, mert erre mulhatatlanul nagy szükség van.

A szombori törvényszék ügybeosztása 1933-ra

Fegyelmi tanács: Elnök: Dr. Masirevics Brankó, helyettese dr. Veszeloovszky Dezső; tagjai: Dr. Skrabalo Mató, Csóvics Mladen, helyetteseik: Szarka Szvetisláv és Sztarcsevics Ante bírák.

Közjegyzői kollégium: Elnök: Dr. Masirevics Brankó, helyettese dr. Veszeloovszky Dezső; tagjai: Szarka Szvetisláv és Sztarcsevics Ante, helyetteseik: Dr. Bokatics Mátó és dr. Skrabalo Mató bírák.

I. tanács. Elnök: Dr. Bokatics Mató; tagjai: Sztarcsevics Ante és Popovics Radovan. Tárgyal csütörtökön és pénteken.

II. tanács. Elnök: Dr. Veszeloovszky Dezső; tagjai a büntető ügyekben Vojvodics Ivan és Sztarcsevics Ante, polgári ügyekben Vojvodics Ivan és Szarka Szvetisláv. Tárgyalnak szerdán büntető, pénteken polgári ügyeket.

III. tanács. Elnök: Dr. Rapp András a polgári ügyekben; Vojvodics Ivan a büntető ügyekben. Tagjai: Popovics Radovan és Csóvics Mladen. Tárgyal kedden büntető és szombaton polgári ügyeket.

IV. tanács. Elnök: Longinovic Ilija. Tagjai: Sztarcsevics Ante és Popovics Radovan a büntető ügyekben, dr. Rapp András és Csóvics Mladen a polgári ügyekben. Tárgyal hétfőn büntető, csütörtökön polgári ügyeket.

V. tanács. Elnök: Dr. Skrabalo Mató. Tagjai: Szarka Szvetisláv és Csóvics Mladen. Tárgyal szerdán.

VI. tanács. Elnök: Dr. Masirevics Brankó. Tagjai dr. Veszeloovszky Dezső és dr. Skrabalo Mató a büntető, dr. Bokatics Mató és dr. Skrabalo Mató a polgári ügyekben. Tárgyal kedden büntető és szombaton polgári ügyekben.

Ötös büntetőtanács. Alakul a második és az ötödik tanácsból. Felváltva elnököl dr. Veszeloovszky Dezső és dr. Skrabalo Mató. Tárgyalnak szerdán.

Kiskoruak állandó tanácsa. Elnök: Dr. Masirevics Brankó. Tagjai dr. Veszeloovszky Dezső és dr. Skrabalo Mató. Tárgyalnak kedden.

Polgári egyes bírák. 1. Dr. Rapp András, tárgyal hétfőn és pénteken; 2. Longinovic Ilija, tárgyal kedden és szombaton; 3. Dr. Bokatics Mató, tárgyal kedden.

Büntető egyesbírák. 1. Dr. Skrabalo Mató, tárgyal pénteken; 2. Vojvodics Ivan, tárgyal csütörtökön; 3. Szarka Szvetisláv, tárgyal hétfőn és csütörtökön.

Kiskoruak egyesbírája. Vojvodics Ivan, tárgyal csütörtökön.

Előkészítő eljárást a státusz perekben Csóvics Mladen végzi, tárgyal hétfőn. Polgári ügyekben az első tanács intézi a szombori járáshoz tartozó és a kincstári ügyeket. Második tanács tárgyalja a dárdai járásból származó ügyeket. Harmadik tanács tárgyalja az összes Apatinból származó ügyeket. Negyedik tanács Kula, hatodik tanács az odzsaci ügyeket tárgyalja. Büntető ügyekben az ügyek az elsőrendű vádlott lakóhelye szerint osztódnak meg az egyes tanácsok közt. Második tanács az odzsaci járásból származó ügyeket tárgyalja. Harmadik tanács minden felebbezést és panaszt. Negyedik tanács a dárdai járásból származó ügyeket és sajtópereket. Ötödik tanács Kula és Apatin járásokból származó ügyeket tárgyalja. Hatodik tanács Szombor és Szombor járási ügyeket intézi. Vizsgálóbíró Bakics Milan.

Fizessen elő a Reggeli Újságra !!!

Lehet-e bebörtönözni egy halottat?

A marseillei hatóságok szerint: nem gyilkolhat-e a holttest? – Amint a példa mutatja: igen!

Párisból jelentik: A marseillei hatóságokat különös büntény foglalkoztatja. Körülbelül két évvel ezelőtt két fiatal bajor hölgy érkezett a Riviérára egy férfi kíséretében és Nizza közelében béreltek villát. A hölgyek nővérek voltak, müncheniek, Katharina és Philomena Schmiédnek hívták őket. Philomena súlyos beteg volt, akít Katharina és férjrokonja odaadóan ápolt. A környék leghíresebb orvosait hívták hozzá és amikor állapota rosszabbra fordult, Párisból hozattak tanárt. Philomenának tüdősorvadása volt és a tanár menthetetlennek találta. Valóban három napra rá meghalt. A halottkém kiállította a bizonyítványt és a halottat eltemették a nizzai temetőben. Pom pász sarkó hirdeti, hogy alatta Philomena Schmiéd nyugszik, aki élt 26 évet.

A leány halála után nővére elküldötte a müncheni biztosító társaságnak a kötvényeket, amelyeket huga elhalálása esetére kötött és kérte a biztosítási összeget. Ez az összeg hallatlanul magas volt: egy millió márkát tett ki. A biztosító, amint ez ilyen nagy összegeknél szokásos, nem fizetett azonnal, hanem detektíveket küldött ki Nizzába, hogy vizsgálják meg a körülményeket. Az egyik detektív a házbeli előadásából megállapította, hogy a nővérek egyáltalában nem hasonlítanak egymáshoz. Katharina magas szőke, tipikusan germán külsejű és csak törve beszél franciául, míg Philomena fekete alacsony nő volt, aki feltűnő délfrancia tájszólással beszélt. Nem tartott sokáig, amíg kiderült, hogy nemrégiben még Katharina egy darabig együtt élt a Riviérán férfikísérőjével. Katharina igen jótékony volt és különösen sokat látogatta a kórházakat.

Egy ilyen kórházi látogatása alkalmával ismerkedett meg az egyik beteggel, egy Hubin nevű tüdősorvadásos dohánygyári munkásnővel. A lányt ki is vette a kórházból sítse a leg gondosabb ápolásban. A holttestet a rendőrség exhumálta és arra a megdöbbentő felfedezésre jutott, hogy a Philomena Schmiéd névvel ellátott sarkó alatt Hubin dohánygyári munkásnő pihen. Katharina Schmiéd és férfikísérője ekkor nyomtalanul eltűntek úgy, hogy a rendőrség so-

káig nem akadt nyomukra.

Röviddel ezután az eset után egy Nizza környéki villából eltűnt egy idősebb gazdag házaspár. Egy szép napon egy uriember jelent meg az elárult villa portánál és bemutatkozott, hogy ő a házaspár ügyvédje, aki ügyfelei megbízásából eljött, hogy felvegye a leltárt, mert a házaspár Amerikába utazott, ahonnan nem tér vissza. A portás gyanusnak találta az esetet és értesítette a rendőrséget, amely csakhamar megérkezett és fülönfogta a leltárt végző ügyvédet. Ez eleinte felháborodva utasította el a hatóság közbelépését és igazolta magát, hogy Sarret-nek hívják. Marseilleben csakugyan évekig működött egy Sarret nevű ügyvéd, amíg aztán mindenféle szabálytalanságok miatt törölték az ügyvédek névsorából. Amíg az ügyvédet a rendőrségen kihallgatták, az alatt detektívek stették lakására, a Villa Eglantineba és ott meglepő dolgokra akadtak. Ott találták a két Schmiéd testvért, Katharinát és az igazi Philomenát a legnagyobb egészségben. Igazán nem látszott meg rajta, hogy tüdősorvadásban meghalt.

A lányok végre bevallották, hogy a házaspárt Sarret, aki azonos volt Katharina kísérelőjével, az Eglantine villába esalta, ott megölték és kirabolták mind a két szerencsétlent, majd a holttesteket elégették.

Sarret ügyvédet és Katharinát persze azonnal tartóztatták, de a nehéz probléma csak ezután következett. Mi történjék Philomenával, aki hivatalosan holtta van nyilvánítva? Egy halottat csak nem lehet bebörtönözni! És valóban, a marseillei ügyészség úgy döntött, hogy Philomena ellen addig nem lehet vádat emelni, míg be nem fejeződik a halotti bizonyítványok érvénytelenítése ügyében megindított eljárás.

Természetesen az egymillió biztosítási összeget sem kapják meg a gyilkosok, akik a biztosítási család ugyancsak új trükkjét találták ki. Philomena ugyanis még otthon „megbetegedett”, de Nizzában már nem színeszkedett tovább, hiszen volt, aki helyettesítse, a szerencsétlen, valóban beteg dohánygyári leány.

Ez év első felében Jugoszlávia, Románia, Csehszlovákia, Ausztria, Lengyelország, Németország és Magyarország között megélénkült a turistaforgalom

A nemzetközi utasforgalmi irodák szövetsége nagyszabású programot dolgozott ki a középeurópai turizmus felélénkítése és fejlesztése érdekében

A nemzetközi utasforgalmi irodák szövetsége nemrég Bécsben konferenciát tartott, amelyen a középeurópai országok képviselői között megállapodás jött létre. A megállapodás értelmében elhatározták, hogy a nemzetközi turistaforgalom fejlesztése és elősegítése érdekében, amely az utóbbi időben meglehetősen alábbhagyott, minél gyakrabban kölcsönös kirándulónokat szerveznek és indítanak és ezeket az utazásokat rendkívül előnyös feltételek mellett eszközö-

A megállapodás végrehajtásaképpen a csehszlovák államvasut pilzeni igazgatósága a prágai jugoszláv hivatalos irodával és a Putnik menetjegyirodával karöltve már ez év márciusában nagy, tizenkét napos jugoszláv kirándulást rendez, a csehszlovák állami vasutak prágai igazgatósága pedig a Csedok csehszlovák utazási irodával együtt rövid időre ezután még egy kirándulást szervez Jugoszláviába. A jugoszláv Putnik iroda január közepén a bécsi kirándulást, míg az osztrák utazási iroda má-

Hashajtóra van szüksége?

Vegyen be esténként 2-3 ARTIN-DRAGÉE-t, ami reggelre normális, enyhe és bőséges ürülést eredményez. Egy 8.- dináros doboz tartama 4-6 használatra elég.

ARTIN

Odobreno po Ministar. soc. politike i narodnog zdravlja. San. odel. S. br. 12258, od 12 jula 1932. g.

ciusban kölcsönös kirándulónokat indít Jugoszláviába.

Ez év első felében a megállapodás szerinti kölcsönös értelmében Jugoszlávia, Románia, Csehszlovákia, Ausztria, Lengyelország, Németország és Magyarország között szerveznek kölcsönös kirándulónokat, mindezt azzal a céllal, hogy Középeurópa kirándulóforgalmát, amely az utóbbi években igen visszaesett, új életre teremtse és visszaállítsa.

Jugoszlávia kirándulólhelyei, amelyek a mult évi látogatottság elmaradása miatt jelentékeny károkat szenvedtek, a kölcsönös kirándulónok bevezetésétől gazdasági viszonyaik jelentékeny javulását várják.

Ismeretlen tettesek kifosztották a noviszádi Apolló mozi büfféjét

A rendőrség gyanuja fiatalok tolvajbandára irányul

Csüörtökön a délutáni órákban a noviszádi Apolló moziban vakmerő lopást fedeztek fel. Erdélyi Mórné, a mozi büfféjének tulajdonosnője, amikor délután büfféjét akarta kinyitni, meglepetve vette észre, hogy a büffét feltörték és kifosztották. A tolvajok nagymennyiségű cukorkát és csokoládét vittek el.

A lopásról azonnal értesítették a rendőrséget, amely azonnal megjelent a helyszínen és megkezdte a nyomozást. A betörés színhelyén a rendőrség több ujjlenyomatot talált, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy a lopást fiatalok tették el. Érdekes, hogy az Apolló mozi büfféjét már a mult évben ugyanilyen módon feltörték és kifosztották és a nyomok akkor egy fiatalokból álló tolvajbandára vezettek, amelynek a mozi udvarában volt a rejtekhelyük.

A rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást az ismeretlen tettesek felkutatására.

Fizetések a dunabánsági tanítói karban

A dunabánsági tanítói karban a következők kaptak fizetésemelést: Nagy Bálint tordai, Verner Anna apatini, Bubás Ignác szentai, Sárközi Kálmán adai, Müller Béla kovini, Kovács Sztroik Margit szubotici, Bischof Miklós nátkovói tanító, Makszi movies Katica noviszádi ovónő, Raffay Kálmán sztarakanizsai tanító, Krivácsi Éva debelyeai tanítónő, Aibert József szubotici tanító, Radovics Kristina belacrkvai polgári iskolai tanítónő, Schibel Mária gákovói tanítónő, Rác János crvenkai tanító, Nyuli Katalin veprováci ovónő, Drnyevics Matild zsedniki, Hartwein F. Jakab crvenkai, Schmidt József ban. despotováci tanító és Hillier Anna marocai tanítónő.

Amit az olvasó mond:

1.

Alulírott tisztelettel kérem a tek. szerkesztőséget, sziveskedjék a lapban (Egy kis hozzászólás) címmel az itt alant felsorolt rövid kis cikket közzétenni.

Szuboticán egy új magyar napilap jelent meg, melyben egy kiáltványt intéznek az olvasóközönséghez, hogy őket mint elbocsájtott tehnikai szakembereket támogassák. De arról elfeledkeznek megemlékezni, hogy ők önként hagyták el a munkahelyüket. Nem akarták magukat beleélni a mai súlyos gazdasági helyzetbe.

Többek között írják, hogy az ő lapjuk, illetve lapvállalatuk nem a nyereszkesedés céljából indult meg és létesült, hanem azért, hogy munkakerületet adjon a hivatásuktól elűtött dolgozóknak. Szeretnék megtisztítani a jó lap fogalmát a hozzáragasztott, de nem szervesen hozzávaló elemektől. Szerintem és azt hiszem mások szerint sem kell az olvasóközönséget arra inteni, hogy szociálisan gondolkozzék. Azt hiszem az olvasóközönség is tud e tárgy felett itélkezni, ha nem figyelmeztetik is. Miért nem gondolkoztak ezek a nyomdászok reálisan akkor, amikor 1000—1500 dináros heti fizetést élveztek, vagy akkor, amikor volt cégük felosztotta őket, hogy tizenhat százalékot engedjenek a fizetésükből, mert máskülönben a mai nyomasztó gazdasági válság miatt a cég csődbejut? Itéljen az olvasóközönség, üdvösebb-e, hogy most 40—50 olyan szegény munkás kenyérhez jutott, akik négy—öt évig nyomorogtak a családjukkal együtt kenyér nélkül, avagy talán az, hogy olyan személyek, akik tíz—tizenöt évig 1000—1500 dináros heti fizetésért (4—6000 dinár havonta) dolgoztak és nagy házakat vásároltak a város központjában. Vajjon ők hány munkanélkülit támogattak, avagy juttattak a munkanélkülieknek, hány nyomorgót segítettek, amíg horribilis fizetést élveztek? Támogassa őket is úgy az olvasóközönség amint ők támogattak másokat.

Vajjon nincs-e üzleti számításról szó, amikor 1000—1500 dináros fizetésért nem akartak dolgozni s most azt hangoztatják, hogy nem vesznek üzleti számítást alapul? Hánynak jutott eszébe nyolc—tíz éven keresztül azt mondani: gyere, te munka nélkül vagy, dolgozzál legalább egy hónapot, legyen kenyered legalább egy hónapra. Nem kell azt hinni, hogyha meghalt egy állomásfőnök, akkor az egész országban megáll a vasuti forgalom.

Szerintem még azok között is vannak jó tehnikai szakmunkások, akik még sok százan munkanélkül vannak. Gondolkozzunk szociálisan és a mai nehéz gazdasági viszonyoknak megfelelően.

Hegedüs László

Szubotica, Jagodinszka u. 24

2.

Kedves szerkesztő uram, az utóbbi napok erősen ködös időjárásában a város több helyén is olyan hatalmas sár gyülemlétt fel a járdákon, hogy a csuszós és ragadós masz szában csak a legnagyobb elővigyázatossággal lehetett járni. Azt még valahogy meg lehet, mert meg kell érteni, hogy a kocsiuton nagy a sár, azonban a járdákon miért kell sokszor néhány centiméter magasan állni a sárnak? Az illetékes hatóságoknak figyelmeztetni kellene a ház tulajdonosokat, hogy minden este vagy reggel le arják le a sár a járdáról és máris meg lehetne oldani ezt a súlyosnak éppen nem mondható problémát.

—o—

Öseemberek városa a föld alatt

A bánáti rónán, ahol a tavaszi szellő a smaragd-zöld kalászokat csókolja és nyárelején az arany-sárga termést kékbe szedi a dalosvidám leány-sereg, esténként a pászortűzek mellett a kifordított subákon heverve, vagy a tanyák előtti lócákon ülve, titokzatos sötét mesékbe kezdenek a falu vénei. — Egyszer vót, hun nem vót... és megelevenednek a hetedhétországi mesék hősei, a hétfejű sárkány, az ős állatvilág hatalmas rémei, a bunkóval verkedő őseMBER a hatalmas, szőrös gorillával, a parittyákkal hadakozó régi vitézek és ki tudná elsorolni, hogy még mi minden rémségek hagyják el az öregek szárait, melyeknek hallatára összébbre gubbaszkodnak a hallgatók és egy-egy meztlábás poronty pityergésbe kezd...

Es ezalatt más helyen tudományszomjas emberek ássák, vájják a bánáti fekete földet, ahol alig néhány méternyire a föld alatt a mesebeli rémek csontvázai hevernek...

***

A középeurópai sík területek közül, amelyeken az őskor mozgalmas élete lezajlott, Bánát a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Nem tekintve a véletlen, vagy kutatás által napfényre került leleteket, pusztán terepszemle is meggyőz bennünket arról, hogy a bánáti róna kitűnő szállásokat adhatott az emberiség mindazon képviselőinek, akiket évezredek előtt a körülmények tájainkra vezettek. Főleg a vidék hydrographiai viszonyai tették lehetővé és kívánatosá az itteni letelepedést, hol a vizekmosta és övezte partok, földhátak és fensíkok sokasága a jövővényeknek nyugodt megélést biztosított. Az őskorból elég sok telep, temető s elrejtett bronzkori lelet maradt fenn. A telepek általában véve még a kőkorszakba nyulnak vissza s többnyire fenálltak az egész bronzkorszakon át, főleg a megye északi részében. Szőregtől kezdve egész az Aldunáig elég sűrűn követik egymást a telepek a Tisza mellékén, ugyszintén az Aranka, Bega és Temes folyók mentén is. A kőkort jellemző zsugorított temetkezést több helyen lehetett észlelni (bukovai nagyhalom, Csóka, Kumán) a bukovai csontváz ezenfelül még festett is volt, mint a déolaszországi neolitikus kurgánok, vagy a thraikiai halmok csontvázai. Az égetés nélküli temetésnek a bronzkorból is van emléke. A mokrini csontváz as sir bronzmellékletei közt ruhára varrt s páncélul szolgáló bronzpikkelyek is vannak, ugyanilyenek fordulnak elő a sándoregyházi bronzkincsben, a nyugatmagyarországi leleteket jellemző hengerlaku tekercsel együtt, ami nálunk magában áll. A rómaiak terjeszkedésével a mostani Bánát területét Moesiához számították, a csanádi castrum őrsége vigyázott a Maros két oldalán tanyázó barbárokra, de római telepek nem igen voltak. A germánságnak is kevés a nyoma. Az avar korból több lovas sir ismeretes, de jobbára szegényes tartalommal. A népvándorlási sírleletek közül kiváltképp gazdagságával a világhírű nagyszentmiklósi kincs, melyet sokáig Attila kincsének tartottak, de később megállapították, hogy sokkal későbbi annál. Nagyszentmiklós körül, az Aranka két oldalán IX. századbéli sírlelet került napvilágra. (Adatok: Kisléghi Nagy Gyula, archeológus szerint).

***

A háboru előtt megkezdett ásások jobbára még mindig szünetelnek. Akik régészeti kutatásokkal foglalkoztak, azok vagy kihaltak, vagy megöregedtek, a mai generáció szülőitől pedig, a hihetetlen gyorsasággal változó élet sebes mozgalmasságában, a mindennapi kenyér utáni való hajszában, természetükkel, megváltozott életkörülményeknél fogva sem alkalmasak az archeológia szép tudományának szorgalmazására és istapolására.

Kikindától alig néhány kilométernyire van egy szerb község. Ki ne ismerné orrefelé a mokrini parasztot fufangosságáról és kíváncsiságáról?

Hát ott Mokrinban él Szasszer János a falusi tanító, akinek legnagyobb élvezete az archeológia. Csak e tudománynak él. Szabad idejében saját verejtékével nagyértékű őskori leleteket hozott napvilágra. Szolid külsejű háza belülről nagyértékű muzeum. Nagytudású egyénisége a régészet terén és szinte fanatikus munkakedve elővarázsolt egy

egész földalatti város, az őseemberek városának minden csodáját és értékét. És talán harmadik szomszédja sem tudja, hogy az egyszerű sárgára meszelt ház tulajdonosa milyen boszorkánysággal foglalkozik. Mert Szasszer a tanító és régész csak e két hivatásának él. Kerüli a nyilvánosságot és azt nem vezeti be tudományába. Távol tartja, mint valami gátló körülményt további szorgos munkásságának menetében.

Legutóbbi kutatása során, a falu északkeleti részén, a föld szintjétől, mintegy három méteres mélységben, rendkívül érdekes, mondhatni európa-hírű leletre bukkant. Többhónapi szorgos ásítás után egy egész kis földalatti városra talált. A földalatti mesterséges barlangok és kunyhók és az azokban elhelyezett tárgyak mind azt mutatták, hogy őseemberek lakhelyét szolgálták. Érdekesek az őseemberek eme lakóhelyei. Körtealakúak, körülbelül másfél méter magasak, alsó átmérőjük három méter és felső nyílásuk éppen akkora, hogy azon át egy ember beférhet. A földalatti lakások mindegyikéhez folyosó vezet és mindegyiket ugyancsak folyosó köti össze, a bejáráshoz pedig három-négy kezdetleges lépcső vezet. Több ilyen lakásban egész csontvázakat talált Szasszer. A lelet feltárásakor először azt hitték, hogy régi temetőre találtak, de ezt a feltevést rögtön megdöntötte azon szakértői vélemény, mely szerint a csontvázakat az akkori temetkezési módszerektől eltérő helyzetben találták. Egynéhány csontváz koponyáján és más részén is erős horpadásokat vettek észre, ami arra enged következtetni, hogy az illető őseMBER nem természetesen, hanem erőszakos halállal múlt ki. Egy ilyen barlangban rátaláltak az őseMBER tüzhelyére is. Égetett agyagmassza felett a barlang tetején egy kifurt nyílás volt, melyen a füst távozott el. Szakértők megállapították azt is, hogy e lakások eredetileg is a föld alatt voltak, ami bizonyára kedvezőbb volt az őslakóknak az elemi csapások és másféle védekezési szempontból. A legérdekesebb IX. századbéli lelet kétségtelenül egy teljes hadidiszben, lovával együtt eltemetett katona maradványai.

Szasszer kis muzeumában rengeteg égetett korsó, agyagtálcák, melyeken az akkori díszes rajzok láthatók, továbbá kőből és bronzból készített eszközök, fűrészek és vágószerek vannak. Mind fáradhatatlan, szorgos munkájának megfizethetetlen kincsei.

Midőn e sorokat írom értesülök, hogy dr. Grbics tanár, a beográdi muzeum igazgatója látogatásával tisztelte meg Szasszert és több értékes leletet visz magával az állami muzeumba, hogy ott a szakszerű analízis után a nyilvánosság részére engedje át az őseemberek életének és kultúrájának bizonyítékait.

Tangl István

Nagy érdeklődés nyílvul meg a noviszádi beltéri katolikus kör holt napi kulturstje iránt

A noviszádi katolikus jótékony nőegyesület és a beltéri katolikus kör vasárnap január 8-án este fél 9 órai kezdettel együttesen műsoros estélyt rendeznek. Az est műsora a következő: A Hoschek Ferenc, Truppel Sándor és Rózsa trió Haydn hatodik trióját adja elő. Rumpler Camilla Beethoven „Ich liebe Dich“, Brahms „Feldensamkeit“ és Schubert „Des Maedchens Klage“ és Lachen und weinen“ című szerzeményeit énekl. Csuka Zoltán saját költeményeiből szaval, Anika Vally pedig magyar dalokat ad elő. A műsoros est iránt a noviszádi közönség körében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Román-német kereskedelempolitikai konfliktus

Bukarestből jelentik: A román kontingentálási rendszer a németországi árubevitelt majdnem teljesen megbénította és nagy mennyiségű német követelések maradtak fenn Romániában, amelyeknek mobilizálása nem csekély gondot okozott az érdekelt német vállalatoknak. Az utóbbi időben különféle nyersanyagokat és terményeket vásároltak az érdekelt német ipari konzorciumok, s azoknak Nyugat-Európába való exportálása útján szerezték meg Romániába szállított áruik ellenértékét. Ez a lehetőség a Román Nemzeti Bank legutóbbi rendelkezése

következtében megszűnt, amennyiben elrendelte, hogy a jövőben az importált iparcikkek ellenértékének legalább 50 százalékát devizában követeli. A német érdekeltek 25 százalékot ajánlottak fei és a német kormány is interveniált a konfliktus ügyében. Allítólag ez a megszorítás francia befolyásra történt, miután a francia ipar a németek ügyessége folytán majdnem teljesen kiszorult a német piacról. A konfliktus egyelőre teljesen megbénította a két ország közötti forgalmat.

Kiépültek a pokol csodái Franciaország keleti határán

A Daily Telegraph jelenti, hogy elkészült az a félelmetes erődíj, amely Franciaország keleti határait védi s amely több mint kétszerannyiba került, mint amennyit Franciaország a világháborút megelőzően negyven éven át összes erődíjmezeire költött. A titokzatos védelmi művekről csak annyit lehet tudni, hogy nem a régi értelemben vett erődök, hanem a határ mentén húzódó jelentékeny mélységű, bevezetetlenül megerősített területű, további erődíjmezykeretekkel, amelyeket ugyyszólván órák alatt újabb védőművekkel lehet kibővíteni.

Az erődíj főleg mély betonfedezékek, acélbeton gépfegyvertornyok csoportjaiból, kazamatákból és pánzeltornyokból áll, amelyeket földalatti folyosók kötnék össze egymással és a hátrábbfekvő óriási anyagraktárakkal, földalatti kaszárnyákkal és tábori vasutvonalakkal. A betonból épült tüzérségi állásokból oldaltűzzel az egész teret zárótűz alá lehet venni, hogy bármely percben tüzérségi vasfüggőnyt lehet vonni az egész határ körül. A hidakat, vasutakat és utkereszteződéseket aláaknázták.

Ezek gombnyomással felrobbanthatók, míg az erődíjmezyek mögötti zónákat percek alatt szögessdróttal és egyéb akadályokkal lehet megközelíthetlenné tenni.

A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet és a Beltéri Katolikus Kör

Január 8

este 9 órai kezdettel a saját helyiségében musoros teaestélyt rendez

A német birodalmi hadsereg új rendszerű kaszárnyákat kap, amelyekben az eddigi nagy közös termek helyébe kétágvas, izlésesen berendezett szobákban helyezik el

a katonákat. Fenti képünkön egy ilyen szobát mutatunk be, lenn pedig a legénység oktatását.

Hírek

1933

Január

7

Szombat

— Görög keleti és görög katolikus olvasóinknak, hirdetőinknek és barátainknak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk a Reggeli Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala.

— A Reggeli Ujság legközelebbi száma holnap reggel a rendes időben fog megjelenni.

—O—

A Badnyák megünneplése

Pravoszláv karácsony előnapján, tegnap délután az egész országban nagy ünnepség között vitték a badnyákat a városokba. Beogradban minden fegyvernem egy osztaga kivonult a badnyákért, amelyet felvirágozva és feldíszítve a királyi palotába vittek, ahol őfelsége a királyi család tagjainak jelenlétében vette át. Noviszádon szintén az összes fegyvernem kivonult az ártézi fűdőhöz, ahonnan behozták a karácsonyi fát az egyes laktanyákba és átadták az ezredparancsnokoknak.

—O—

— Időjárás. Egész Európában felhős idő volt, Svájcban, Ausztriában és Olaszországban esővel, a Balkán félszigeten havazással. A La Manche csatorna környékén nagy vihar dühöng. Jugoszláviában felhős idő volt, a Dunabánságban havazással. Noviszádon tegnap délután plusz két fokot mutatott a hőmérő.

Időjósítás: Továbbra is felhős idő várható, helyenként esővel és hóval, gyenge éjjeli faggal.

— Dr. Toma Jovanović bőr és nemibetegségek specialistája Novi Sadon, átköltözött Kralja Aleksandra utca 8. alá (Klein Jenő palota)

— Tévesen tippelnek a szubotici Lifka mozi pályázatán. A szubotici Lifka mozi ban igen nagy sikerrel mutatják be Anny Ondra „Kiki” című nagyszerű filmoperettjét, amely külföldi előadásain is páratlan sikert ért el. A mozi igazgatósága ebből az alkalmából tippversenyt rendezett és háromezer dinár jutalomdíjat oszt ki azok között, akik elalálják, vagy megközelítően tippelik, hogy szombatig hányan nézték meg a filmet. A tippelések százával érkeznek a mozi igazgatóságához, a közönség azonban ugylátszik, hogy nem értette meg a tippelés feltételeit, mert igen sokan a mozi bevételét tippelik, vagy olvashatatlan írással küldik be szelvényeiket. A tippelés a mozi hirdetéseiben közölt feltételek mellett a belépőjegyek hátlapján történik.

Van szerencsém a n. é. közönséget és jóismerőseimet értesíteni, hogy az

Elite kâvéház

vezetését átvettem és ezt a mai napon megnyitottam. Naponta d. u. 4 órától este 7-ig

Dancing

Elsőrangú Jazz-band. Rendes kâvéházi árak. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Nb. pártfogást kér

Mezel Zsiga

KOVENKAI HIREK

Sulyos esapás érte a köztisztviselői Haip-családot. Haip Gyula földművelő újév napján huzamosabb betegség után elhunyt. Haip özvegy ember volt és halála után tizenegy árvája maradt, akik közül csak három van ellátva. A temetés napján meghalt özvegy Haip Dánielné, az elhunyt édesanyja, akit másnap temettek. Mind a két temetés a község nagy részvételével történt. — A crvenkai sportklub rendezésében a torzsai műkedvelők január hetedikén előadják a Svábvár c. operettet, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

SZENTAI HIREK:

Gyurkovics Milan a Glavna Kontrola tagja és dr. Majcen Viktor belügyminiszeri inspektor két hét óta vizsgálatot tartanak a szentai városházán. Átvizsgálták a városi adó és házipénztárt, valamint évekre visszamenőleg az egész városi ügykezelést. A két kiküldött csütörtökön fejezte be a vizsgálatot, amelynek eredményéről jelentést tesznek a felsőbb hatóságoknak.

Csütörtökön adta ki a város az inségesek számára szükséges kenyér és szalonna szállítást árlejtésen. Az 500 métermázsas kenyéret kilogrammonként 1 dinár 68 paráért, a 72 métermázsas szalonnát pedig kilogrammonként 13 dinárért vállalták. A segélykiosztás jövő szerdán kezdődik és hetenként kétszer, szerdán és szombaton fogják egész hétre kiadni a kenyér és szalonna adagokat.

A városi tanács, miután a bánsg jövahagyta a nemrégiben hozott gyepmesteri szabályzatot, január végére pályázatot írt ki a gyepmesteri állás betöltésére.

VRBÁSZI HIREK

A novivrbászi anyakönyvi hivatal kimutatása szerint a község elmúlt évi népességi statisztikája a következő: születés volt 193, halálozás 123, a házasságkötések száma 68. Különösen a katolikus és evangélikus hitközségekben kedvező a születések és házasságok arányszáma. A novivrbászi kaszinóban csütörtök este Konráth Pál főgimnáziumi tanár tartott előadást. A program keretében Kramer Izabella (Noviszád) Schuch Gyuszi zongorakísérete mellett két operáriát énekelt, míg Becker Rózsika és Mensch Aranka zongoraszármokat adtak elő. Hétfőn végleg megalakult a vrbászi kereskedő és iparosifjak egyesülete. Az új egyesület elnöke Kohl Károly baromfikereskedő.

— **Kinevezés.** A bán rendeletére ing. Verth József szerződéses mérnököt a pozsareváci főszolgabíróóság technikai osztályától a szombori főszolgabíróóság technikai osztályához báni technikai főfogalmazói minőségben a VII. fizetési osztályba helyezték át.

— **A becskerekeli sakkverseny.** Becskerekéről jelentik: Tegnap ért véget a Rádnicski sakkversenye amelynek első díját a kitűnő szuboticei sakkozó nyerte el, második Marjanovics becskerekeli rendőrkapitány, harmadik Mozány (Kikinda).

Sportmulatság Szomborban. A szombori Sport druckerai vasárnap este a Szloboda szálló termében tombolával és szépségversennyel egybekötött táncmulatságot rendeztél melyre belépti díj nincs. Ruhatar kötelező és 10 dinár.

— **„Ferenc József” keserűvíz mütétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyult.**

— **Leszállították a gazdasági címtár árát.** A külkereskedelmet előmozdító intézet kiadásában megjelent gazdasági címtár (Privredni adresar) árát jelentékenyen leszállították és az 1932. évi gazdasági címtár most 250 dináros áron kapható.

— **Bevették a berlini japán vendéglő ablakait.** Berlinből jelentik, hogy tegnap este ismeretlen tettesek a japán vendéglő valamennyi ablakát bezárták. Még nem tudni, hogy politikai tüntetésről, vagy egyszerű uccai rombolástól van-e szó. A nyomozás megindult.

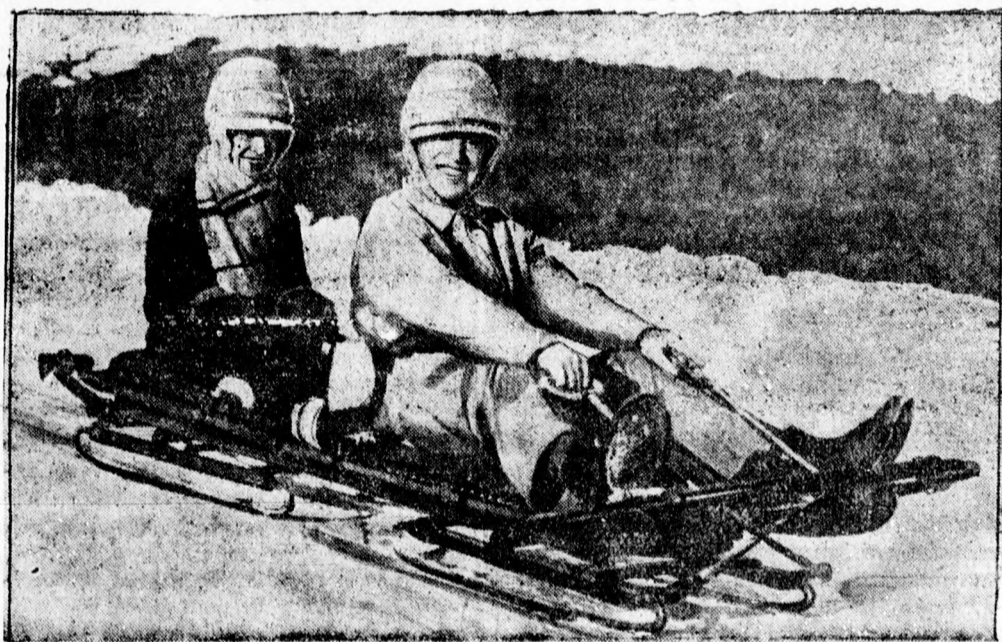
A lengyel kompenzációs üzletek mintájára nekünk is kompenzációs üzleteket kellene kötni a külfölddel

A Novoszi érdekes cikke a lengyel-brazíliai kompenzációs megégyezés-sel kapcsolatban

A lengyel kereskedelemügyi minisztérium nemrég Braziliával kompenzációs szerződést kötött, amelynek értelmében Brazília, amely mint ismeretes nem tudja, hogy mit tegyen kárfölöslegével, kávéát szállít a lengyel piac részére, míg Lengyelország amelynek igen fejlett a vasipara és különösen vasuti sinekben nagy a túltermelése, vasuti sineket szállít Brazília részére. A kompenzációs üzleteket nem az állam hajtja végre, hanem a magánkereskedelm és a gyáriparosok, az állam felügyelete mellett. Mindezeknél szem előtt kell tartani,

hogy Lengyelország az egyetlen európai állam, ahol nincsenek devizakorlátozások és amelynek külkereskedelme emellett teljesen aktív.

A zágrebi Novoszi mindezekről beszámolvva megjegyzi, hogy nálunk is meg kellene váloztatni a hasonló kompenzációs üzleteket a külfölddel, ami annál könnyebb lehetne, mivel mezőgazdasági terményeink számára még könnyebben tudnánk piacokat találni. Ilyenmódon igen szép eredményeket lehetne elérni és ki lehetne egyensúlyozni kereskedelmi mérlegünket.

Anny Johnson világhírű angol pilótanő és férje Mollison pilóta jelenleg Saint Moritzban töltik a telet, ahol vidám sportolással pihenik ki a repülés fáradalmait.

— **Holnap, vasárnap este a kat. jótékony nőegylet és a beltéri kat. kör műsoros teastje a saját helyiségében. Kezdetre este fél 9 órakor. Elsőrangú jazz-zenekar.**

— **A vajdaságiak beográdi egyesületének könyvkiadványai.** A vajdaságiak beográdi egyesülete 1928-ban az államalakulás tízéves évfordulóján almanachot adott ki, amely „Vajdaságiak a Vajdaságról” címen jelent meg és a Vajdaság társadalmi, kulturális, gazdasági és nacionális kérdésével foglalkozott. Az egyesület később a jugoszláv egység szellemében szerkesztett könyvkiadását is megkezdte és ebben a sorozatban két könyv jelent meg és pedig Petrovics Veljko, a kiváló író „A Sumadija és a Vajdaság” című könyve, valamint Popovics L. Milan publicista „A Vajdaság kulturális befolyása és Szerbia nemzeti missziója” című kötetét. A két kötet rendkívül érdekes szempontokból vizsgálja egyrészt a Vajdaság, másrészt Szerbia szerepét a délszlávok történetében. A könyveket mostan leszállított áron hozzák forgalomba és az almanachot 30 dinár helyett 10 dinárért, a másik két kötetet pedig egyenként öt dinárért árusítják. A könyvek megrendelhetők ezen a címen: Udruzenje Vojvodjana, Beograd, Kralja Ferdinanda 13 a) I.

— **A munkáskulturkör műsoros mulatsága.** A noviszádi munkáskamara kulturális szakosztálya szombaton, január 7-én este 8 órai kezdettel műsoros mulatságot tart. Beléptidij személyenként 5 dinár.

— **Szivszélhűdés érte az uccán.** Tegnap délelőtt 11 órakor a noviszádi Haltéren Kerenszki Joca napszámot szivszélhűdés érte. A szerencsétlen embert a mentők elszállították.

Nemes tánciskolájában

Szloboda kistermében a pravosláv ka ácsony mindkét napján d u 4-7-ig és este 8-11-ig **gyakorló órák.** Jazz-zene. Kel emesen fűtött ígkek.

— **Egy hónappal meghosszabbították az újságírók vasuti igazolványait.** A közlekedésügyi miniszter ez év január ötödikén keltezett 31931. számú határozatával az újságírók vasuti igazolványainak érvényességét ez év február elsejéig meghosszabbította.

— **Revolvert fogott a feleségére egy szuboticei kereskedő.** Ujhelyi Imre szuboticei fűszerkereskedő tegnap délelőtt tíz órakor beállított tőle különváltan élő felesége, Molnár-Megyeri Elza üzletébe és felszólította az asszonyt, hogy térjen hozzá vissza. Molnár-Megyeri Elza azonban nem akart eleget tenni férje felszólításának, mire Ujhelyi Imre revolvert rántott és azt feleségére fogta. Molnár-Megyeri Gizella nővére és boltiszolgája azonban idejében kiűtötték a revolvert Ujhelyi Imre kezéből, úgy hogy az nem okozhatott kárt vele. Közben értesítették a támadásról az őrszemes rendőrt is, aki a rendőrszobára előállította Ujhelyi Imrét. A fűszerkereskedő azt mondta, hogy nem akart feleségére löni, hanem csak megakartja ijesztetni a revolverrel.

— **Szerencsétlenség a szuboticei keményítőgyárban.** A szuboticei keményítőgyár présgépe tegnap elkapta Molnár Terus munkáslány kezét és egy ujját tőből elvágta.

— **„Ferenc József” keserűvíz enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.**

— Meghülésnél, náthalásznál, mandula-lobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggyulladásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A becskerekeli ügyvédek az adókvívó bizottság ellen. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli ügyvédek tegnap táviratilag fordultak a pénzügyminiszterhez, amelyben azt panaszoják, hogy a becskerekeli adófelszámolási bizottság valamennyit adóját aránytalanul magasra emelte fel. Tiltakozásokat fejezik ki emiatt és kérik az adófelszámolási bizottság működésének revízióját elrendelni. A táviratot valamennyi becskerekeli ügyvéd kivétel nélkül aláírta.

— Film és előadás Palesztináról a noviszádi Odeon moziban. A noviszádi Herzl Teodor cionista egyesület vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor az Odeon moziban nagy Palesztina filmet mutat be. Az előadás előtt és alatt Krausz Vladimir, aki nyáron betartotta Palesztinát, rövid előadást tart annak gazdasági helyzetéről. Az első rész utáni szünetben Szuljics-Platzner Olga asszony, a jugoszláviai WJJO központi központi vezetőségének tagja, a palesztinai nők munkájáról tart előadást.

— LYSOFORM CSAK EREDETI ŰVEGEBEN VALÓDI. KIMÉRVE HASZONTALAN HAMISITVANY.

— A noviszádi Makkabi tarka estje. A noviszádi Juda Makkabi sportegyesület január 14-én, szombaton este félkilenc órai kezdettel a Szloboda nagytermében igen gazdag és változatos műsorral táncos egybekötött nagyszabású tarka-estet rendez, amelyen egyúttal megválasztják a Miss Makkabit. A tarka-est iránt széles körben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A csantaviri tanoncoknak csak igazgatói engedéllyel szabad kocsimába menniük. A csantaviri tanonciskola igazgatójának látogatják a vendéglőket és ha keresetre tudomására jutott, hogy a tanoncok erősen tesznek szert, azt a vendéglőkben elköltik. Ezért szigorú rendelkezést adott ki, amely szerint a csantaviri tanoncoknak ezentúl csak igazgatói engedéllyel szabad a vendéglőket látogatniuk.

— Lemondott a szombori ipartestület elnöke. Az ősszel a szombori ipartestület új vezetőséget választott s a választáson az ellenzék győzött. A választást a régi vezetőség megfélembreztette s ennek folytán új választás volt, mely ismét az ellenzék győzelmével végződött. Az új választmány a maga kebeléből Sztojasic nyomdászát választotta elnökévé, de ezt a választást Mikovics volt elnök megfélembreztette. Sztojasic erre lemondott az elnökségről s a választmány Plávisics Koszta borbélyt választotta elnökévé.

— Füzöket, melltartókat méret szerint legolcsóbban készít: Fischer és Fia, Noviszád.

— A becskerekeli katolikusok népmozgalmi adatai. A becskerekeli katolikus egyházi hivatal adatai szerint az elmúlt évben 279 katolikus halt meg és 250 született, 1932-ben 79 pár kötött házasságot. A születettek között a fiúk, az elhaltak között a nők vannak többségben.

— Elítélték a vojvodaszepeai asztalos gyilkosait. Becskerekéről jelentik: Tomis Rádu vojvodaszepeai asztalos, Radulov Obrad földműves és felesége ültek tegnap a vádlottak padján. A vád szerint Tomis Radulovné biztatására megölte Trajilovics Tódor földművest. Radulov lefogta Trajilovics kezét, amíg Tomis kalapáccsal verte a fejét. A férje segítségére siető Trajilovicsné szintén fejbavágtá Tomist. Több tanu kihallgatása után a bíróság Tomis Rádát öt évi, Radulovné két évi börtömmre ítélte, Radulov Obradot pedig felmentette.

— „Ferenc József” keserűvíz az ideális babaját minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában.

Közgazdaság

Az agrárkonverzió mérlege Romániában

(MAK) A román igazságügyminisztérium most tette közzé a konverziós törvény alapján megindult bejelentések adatait, mely szerint bírói szanálást kért 16.839 adós 10 hektáron felüli birtokkal, vagyis ezen birtokkategóriának 11 százaléka. Ezen adósok birtokállománya 887.573 hektárt tesz ki, ami 20 százaléknak felel meg ezen birtokkategóriának. A bírói szanálást kért adósok összértéke 14.97 milliárd lei. A 10 hektáron aluli mezőgazdasági adósok közül 2.474.881

adós kérte a törvény által előírt kedvezményeket, ami ezen birtokkategória 64 százaléka öleli fel. Ezek tartozásai 37.38 milliárd leire rugnak, melyből 24 százalék esik a hitelszövetkezetekre. Ezen adósok birtokállománya 5.675.000 hektárt tesz ki, vagyis ezen birtokkategória 58 százaléka. A szanálási törvény rendelkezései alá eső adósok névértéke tehát összesen 52.5 milliárd lei.

Az idei év végén átadják rendeltetésének a szusaki kikötő új épületblokkját

Szusákról jelentik: A szusaki Karagor-gye kikötőben még a múlt év áprilisában megkezdtek egy egész épületblokk építkezését munkálatait. Ebben az épületblokkban helyet foglal az új szusaki vám és közrak társ, mellette pedig a révkapitányság három emeletes és a pénzügyőrség kétemeletes nagy palotája. Az épületek összesen 5000 négyzetméter területet foglalnak el, az egész blokk hossza 120, szélessége 40 méter.

A munkálatok, amelyeket egy ljubljana-i cég végez, teljes erővel haladnak előre és legkésőbb az idei év végén az új épületblokkot már át is adják rendeltetésének.

A jövőhéten értekezletet tartanak a noviszádi exportörök

A noviszádi exportörök a jövő hét folyamán a kereskedelmi és iparkamara nagy termében főleg a Németország felé irányuló kivitel ügyében megbeszélést tartanak. Az értekezlet pontos napját és idejét még közzé nem fogjuk.

— Csőd. A noviszádi törvényszék elrendelte a csődeljárást Tóth István id. sztaribecsei kereskedő ellen. Csődtömeggondnok dr. Kasziba Sándor sztaribecsei ügyvéd. Határidők: február 9. és 14.

— Magpiaci jelentés. Mauthner Ödön jugoszláv magtermelő és magkereskedelmi r. t-től, Noviszád. Lohere és Lucerna az általános pénzügyi, valamint a külföldi óvatossági politika következtében lanyha és a gyenge kereslet folytán az irányzat változása nem várható. Répamag és fűmagnál más a helyzet. A behozatal a deviza- és vámen nehézségek miatt külföldről csak igen korlátozott, miért is ajánlatos a szükséglet mielőbbi beszerzése, nehogy később esetleg előállható áruhiány folytán a szükséglet fedezése akadályokba ütközzék. Muhar és buk környéki változatlanul lanyha, miután nagyobb exportra kilátás nincs, tekintettel arra, hogy a környező államok is kellő módon el van-

nak látva ezen magfeleslegekkel. Madáresőség iránt élénk a kereslet és a madáretel céljaira szolgáló magvak ára szilárd. A madáretel keverékek beszerzésénél nagy óvatosság ajánlatos, miért is csak megbízható helyen szabad azt vásárolni.

— Argentín — német vámháború. (MAK) Berlinből jelentik: A német kormány retorzióképen harci vámokat léptetett életbe Argentínával szemben január 10-i kezdettel, miután Argentína a német árukat kedvezőtlenebb elbánásban részesíti, mint az angol, francia és olasz eredetűket. A rendelkezés szerint a tengerivám Argentínával szemben az eddigi M 2.50-ről 25-re, a haj M 20-ról 100-ra, a faggyú M 20-ról 50-re, s a belek (eddig vámentes) M 10-re emelkednek.

— A zsirlevitel kontingentálása Németországban. (MAK) Berlinből jelentik: Most jelent meg a német kormány rendelete a zsirlevitel kontingentálásáról január 1 és február 15-e között, amikor a svéd szerződés lejártával a kötött zsirvám felszabadul. Ebben az időpontban a zsirlevitelt külön behozatali engedélyhez kötötték és megbízható információk alapján a múlt évi hasonló időszak bevitelének csak 20 százalékát szándékoznak engedélyezni. Február 15-e után a zsirvámot lényegesen felemlik.

— Támadás egy kocsi ellen a szombor-csantaviri országúton. Csantavirról jelentik: Dr. Aczét Ernő csantaviri orvos Szomborba költözik és ezért felfogadta Juhász András fuvarost, hogy egyes butorokat kocsin vigyen Szomborba. A kocsi Kis Sándor csantaviri lakos kísérte. Juhász és társai is végezték feladatukat és az esti órákban indultak vissza Csantavir felé. A koromsötét országúton nem messze Csantavirtól egy ismeretlen ugrott eléjük, megfogta a lovak zablóját és megállásra szólította a kocsist. Juhász András nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a lovak közé csapott és sikerült is egérutat nyernie. A támadó többször a kocsi után lött és a lövéseket Kiss revolveréből visszatarozta. A támadó ellen feljelentést tettek a csődtörvényen.

A FERTŐTLENÍTŐ SZER BIZALOM DOLGA,

mivel alapos szakismeret és felkészültség nélkül nem lehet minőségét és hatását megállapítani. Ezért teljes garanciát a

Lysoform

is csak az állami egészségügyi intézet ellenőrző bélyegével ellátott eredeti űvegben nyújthat.

40 gr. Din 18. 250 gr Din 50.

Sport

Ma délután Noviszádon:

Rapid—Trgovacski és NAK—PAK karácsonyi serlegmérkőzés

A noviszádi karácsonyi serlegmérkőzések mai fordulója a NAK pályán kerül eldöntésre délután fél egy órai kezdettel. Az első mérkőzés a

Rapid—Trgovacski

találkozó a másodosztályú karácsonyi serlegért. A két csapat az idei őszi bajnoki szezonban várakozáson alól gyengén szerepelt. A Trgovacski tavalyi féléves büntetése óta sehogysem tud lábra kapni, pedig még nem is olyan rég, a legjobb másodosztályú csapatok közé tartozott. A Rapid tavaly szintén igen jó eredményeket ért el, a fiatal egyesülettől mindenki joggal további javulást várt. Ez azonban egyelőre nem következett be, mert a Rapid az őszi bajnoki tabellán az utolsó helyre került a második osztály első csoportjában.

A két csapat mai találkozója egyenrangú erők küzdelméről ígéri. Pillanatnyilag csekély aránytalattal a Trgovacski látszik jobbnak és ezért minimális győzelme is valószínű.

Ezután kerül sor a

NAK—PAK

A NAK hivatalos hírei. Kérem az alább felsorolt játékosok pontos megjelenését holnap, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a NAK pályán: Sovljarszki, Lerch I, Verner, Muha, Szuro, Sarró, Zunic, Ifju, Milinszki, Spiller, Conics, Lemmler, Bódi Vass. Az alábbi játékosok vasárnap délelőtt 1 órakor jelenjenek meg: Burics, Dániel, Buzgó II, Bódi II, Bobák, Buzgó I, Cselákovic, Schneider, Lerch II, Sipos, Kaszt, Hedvicsek, Kiss. — Sportkapitány.

Grafcisár játékosok figyelmébe! Az első csapat vasárnap 12.30-kor az Istra csapatát ellen középdöntőt játszik a karácsonyi serlegmérkőzés keretében. A következő játékosok kötelesek délelőtt 12 órakor a Rádnicsk pályán megjelenni: Mondovics Ferenc, Grünberg, Szakács, Csányi, Wellner, Kapiel, Grujics, Mondovics József, Vitéz, Mandic, Petrovics, Kiss és Klier. A felszerelések délelőtt 10—12-ig az öltözőben átveendő. A 1b csapat a Rapid 1b ellen játszik délelőtt 10 órakor a Karadjordje pályán. A következő játékosok fél tíz órakor jelentkezzenek az öltözőben: Kakueska, Francisti, Bódi, N. Popovics, Gaertner, Folkmann, Pintér, Verbanec, Frank, Brankovics, Mondovics Gyula, Antonics, Somogyi, Virts.

A noviszádi szövetségi bírók teljes szolidaritást vállaltak a Birák Testületével

A noviszádi szövetségi bírók csütörtök este plenáris ülést tartottak, melyen állástfoglaltak a Birák Testülete és a JNSz között támadt ismeretes nézeteltérés ügyében. A noviszádi szövetségi bírók — mint értesülünk — egyhangulag állástfoglaltak a Birák Testülete mellett és döntésükről jegyzőkönyvet készítettek, melyet a holnap megtartandó rendkívüli közgyűlésen ismertettek.

A jegyzőkönyv bevezetőben megállapítja, hogy a noviszádi szövetségi bírók mindenben azonosítást vállalnak a Testülettel, a bíraskodás megtagadását illetően. Egyhangulag kívánják a bírók teljes autonómiáját, mert csak így lehet el, hogy a

elsőosztályú serlegmérkőzésre. Itt kemény küzdelemre van kilátás, mert a noviszádi Postások az utóbbi időben igen veszélyes és komoly ellenfélnek bizonyultak. Első ideai serlegküzdelmük során 2:1 arányban legyőzték a bajnok Vojvodinát, ami mindennél értékesebb bizonyíték arra, hogy a PAK igen jó formában van.

A NAK együttesét nagyobb technikai tudása emeli a mai mérkőzés favoritjává. Ez azonban persze még nem jelenti azt, hogy a győzelmet előre elkönnyvelheti, mert kétségtelen, hogy nagyon meg kell dolgoznia az értékes két pontért. A mai találkozó két pontja azért értékes, mert ha a NAK ma győz, úgy két pont előnnyel indul a Vojvodina ellen lejátszandó döntő küzdelemben. Minthogy a kékfehérek gólaránya 7:2, a Vojvodináé pedig 1:2, a NAK előnév mai győzelme esetén, a Vojvodina aligha hozhatja be.

Minthogy a kiküldött szövetségi bírók nem jelennek meg a mai mérkőzések vezetésére sem, a mai és holnapi serlegmérkőzéseket nem szövetségi bírók vezetik.

— 0 —

Megan Taylor, a világhírű Phil Taylor kanadai műkorcsolyázóbajnok leánya most nagyban tréningezik, hogy Sonja Henyitől a világbajnoki címet elnyerje.

foglalását képviselhetik.

A plenáris ülésen felolvasták a Birák Testületének a JNSz közgyűléséről szóló beszámolóját, amely többek között megállapítja, hogy a nevezetes közgyűlésen, amikor a bírák autonómiájának ügyéről szavaztak, Szegedinszki Nesztor szubotocai és Popovics szövetségi bírók is az autonómia ellen adták le szavazatukat. A szavazat aránya 204—179 volt az autonómia ellen. Ebből kitűnik, hogy ha például Szegedinszki Nesztor több mint husz szavazatával az autonómia megadása mellett foglal állást, úgy nem került volna sor a jelenlegi sajnálatos és a jugoszláv futballsportra nézve mindenképpen káros incidensre.

Jugoszlávia készül az asztali tennisz világbajnokságra

Az idei asztalitenisz világbajnokságot Ausztriában Badenban rendezik. A következő nemzetek fognak előre láthatólag küzdeni az elsőségért: Csehszlovákia, Magyarország, Ausztria, Anglia, Jugoszlávia, Litvánia, Lettország, Franciaország, Németország, India, Románia, Svédország, Oroszország és Japán.

Oriási meglepetéseket várnak a japánoktól és egyáltalán minden államban teljesen kialakult a játéktudás.

A jugoszláv csapat ideai összeállításánál sok vitára lehet már előre számítani. A szombori játékosok az ország legjobb játékosai. Egy hónappal ezelőtt Zagrebban az országos bajnokságon, az összes csapatok 5:0 arányban kaptak ki, egy kivételével, amely 5:1-re kapott ki.

A Prágában megtartott világbajnokságon 1932-ben a szombori fiuknak 42 győzelmük volt, míg a zagrebieknek mindössze alig 8. Így Jugoszlávia a hetedik helyre került 14 állam közül, noha Prágába se úgy ment el a csapat, ahogy kellett volna.

Bratislaván a szomboriak öt állam közül a második helyre jutottak és nem sok hiányzott az első hely megnyerésétől.

A prágai világbajnokságot a csehek nyerték meg és a cseh csapat Szombortól kapott meghívást és a szomboriak 5:2 arányban legyőzték a világbajnokokat. A szombori csapat a következőképpen állt ki: Makszimovics, Hexner és Gradjanszki. Ezt a néhány szombori szép teljesítményt csak azért említenek meg, hogy a sportolók beláthassanak egy kissé majd a szövetség szabályos vagy szabálytalan intézkedésébe.

Egy jugoszláv válogatott összeállításánál nem lehet protekcionálni. És ha a főszövetség nem fogja objektív szemmel a csapatot összeállítani, úgy a szomboriak kilépnek a szövetségből.

Jugoszlávia színeiben valóban a legjobbakat értes a szövetség kiállítani. Spreitzer József, a szövetség alelnöke is összeállította az ő nézete szerint a csapatot a következőképpen: Hexner, Makszimovics (Sport, Szombor), Konec (Szubotica), Gradjanszki (Sport, Szombor), Nemez (Muraszombat) ezt az összeállítást mindenfelé a legjobbnak látják.

A héten lesz Zagrebban ülés, ahol nagy vita mellett fogják a csapatot végleg felállítani.

— 0 —

A noviszádi Rádnicski hivatalos hírei. A január 8-i alszövetségi serlegmérkőzésen az alábbi csapat szerepel: Beke, Fritzmann, Milutinovics, Angyelkovic, Hoffmann, Grigarov, Sztojsics, Buray, Jurik, Hoffmann II. Avramovics, Kovacevics, Birdics, Fogarassy I, Fogarassy II. — Sportkapitány.

Az FTC jégkocicsapata győzött Egerben. Az FTC turázó jégkocicsapata csütörtök este a csehszlovákiai Egerben mérkőzött az oitani német kocicsappal. A mérkőzést a Ferencváros nyerte 3:1 arányban.

Magyarország résztvesz a jövővi világbajnokságon. Budapestről jelentik: Az M. L. Sz. bejelentette, hogy résztvesz az 1934-ben Olaszországban rendezendő futball világbajnokságon.

16. bélyegpályázati szelvény

A szuboticaí ZsAK legyőzte a Ripenziát

ZsAK-Ripenzia 6:3 (0:3)

Nemzetközi mérkőzés, városligeti pálya

Tegnap délután rekordközönség előtt mutatkozott be Szuboticán a temesvári Ripenzia. A mérkőzés első felidejében a temesvári profik kitűnő játékot mutattak és ötletes, ügyes huzásaikkal gyakran tapsra ragadtatták a közönséget. Szünet után a vendégcsapat játékából kiűtköztek a hosszú tura fáradalmi, vagy talán inkább az elbizakodottság és a nagyszerű játékba lendült Zsak-nak sikerült megszerezni az impozáns gólarányu győzelmet.

Kezdet után iskolajátékot mutatnak be a temesváriak, a Zsak védelme nehezen boldogul a profitrükkökkel. Az első gólt a 26. percben éri el a Ripenzia Dobsay mesteri góljával. A 32. és a 37. percben Bindea szerez újabb gólokat a temesváriaknak. Ez a két gól is vérbeli profigól volt.

Szünet után a Zsak Lutz helyett Siflist sze-

repeltette. A változtatás ezúttal nagyszerűen bevált. A 11. percben Balázs szükségbíró tulszigorúan tizenegyesít itélt a Ripenzia ellen, melyből Mijatovic megszerzi a Zsak első gólját. Két percre rá Balázs kettőre szaporítja a gólok számát és amikor a temesvári kapus Barna lövését elnézve a labdát a hálóba engedi, a Zsak hatalmas erővel fekszik a közdelemben, immár a győzelemért.

A 25. percben Siflis a szélről veszedelmes labdát küld a kapu felé, gól. Most már feltartóztatlan irammal dolgozik a Zsak, a 27. és 28. percben lött Siflis-gólok megszerzik a Zsaknak a dicséretes és rendkívül értékes győzelmet.

A mérkőzést Balázs szükségbíró vezette. Sokszor hibázott.

—0—

A Ripenzia ma az SzMTC-vel mérkőzik Szuboticán a városligeti pályán

A temesvári Ripenzia tegnap vereséget szenvedett ugyan, de azért kiforrott, stílusos játékkal teljesen meghódította Szubotica sporiközönségét. A temesvári profik nagyszerű futballt játszanak, mozgásuk a pályán, labdavezetésük és főleg tökéletes fejjátékuk az első szempillántásra elárulja a magasabb futballiskolát.

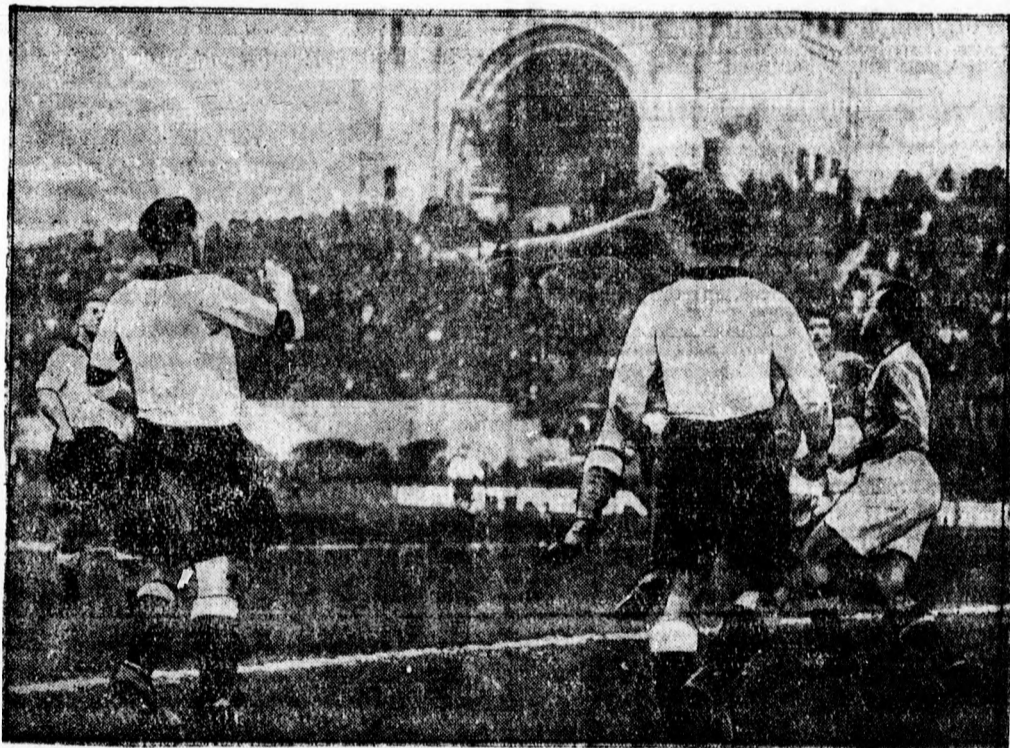
A tegnapi mérkőzés után sportkörökben az az általános óhaj merült fel, hogy a kiváló temesvári proficsapatot még egy mérkőzésre le kell kötni Szuboticára. A mérkőzés megtartásáról az SzMTC tár-

gyalt, a mérkőzést ma délután 2 órakor játsszák le a városligeti pályán.

—0—

Zágreb: Gradjanszki—Szlávia (Oszijek) 4:1 (1:1). Tegnap mérkőzött a két csapat. Az oszjeki Szlávia veresége ellenére kitűnően játszott, a mérkőzés a második féltű 30. percéig 1:1 döntetlen volt.

A BSK tegnap Athénben az Olimpikkel játszott 1:1 (0:0) arányban. A BSK gólját Mósá lötte.

Olaszország—Németország

Ma egy hete mérkőzött Bolognában a két ország válogatott csapata. Győzött Olaszország 3:1 arányban. A fekete nadrágban játszó a német válogatottak.

Rádió műsor

Szombat, január 7

Beograd. 9.30: Istentisztelet. 11.00: Gramofón. 11.20: Népdalok. 11.57: Harangszó. 12.05: Cigányzene. 13.00: Népdalok. 15.00: Kivánság, gramofón. 16.00: Népdalok. 17.00: Gramofón. 19.00: Délszláv zene. 20.00: Hangjáték. 20.30: Karácsonyi kárdalok. 21.15: Gramofón. 22.50: Szórakoztató zene.

Budapest. 9.15: A rádió házikvintettjének hangversenye. Magyar szerzők. 12.05: Hangverseny. Köz-

reműködik dr. Eyssen Tiborné (ének) és Németh Anna (zongora). Zongorán kísér Polgár Tibor. 4.00: A Rádió Elet gyermekjátékszórója (Harsányi Gizi előadása). 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: A Szociális Missziótársulat előadása. Farkas Edit, alapító főnökasszony: Missziós tizenetek. 5.30: Rác Lala és cigányzenekarának hangversenye. 6.00: Rádióamatőrposta. 6.30: Régi magyar dalok. Előadja: Székely Mihály (ének) és Lugossy István (tárogató). Zongorán kísér Polgár Tibor. 7.40: Munkásfélóra. 8.10: Gramofónhangverseny. 9.30: Pontos időjelzés, hírek. 9.45:

Szentai levél

1932 december 26-án, karácsony másnapján szerény színpadi lehetőségek mellett műkedvelőelőadás volt itt nálunk, a hivatott és nemhivatott költők által már annyiszor megénekelt szőke Tisza partján. Büszkén vallott földünknek, Zágon Istvánnak „Szegény lányt nem lehet elvenni” című darabját mutatta be a műkedvelő előadásokban gazdagmulta tűzoltótestület.

Kritikát azonban én nem fogok írni, mert nem is tudok és nem is akarok. Egyszerű, közművelődési-munkásszempontból igazán nem fontos, hogy a darab jó volt, vagy rossz volt, hogy milyen anyagi sikerrel zárult a pénztár; sőt az sem fontos, hogyan játszott A. nagyságos asszony, B. kisasszony, C, D, E, F, G, H és I urak, vagy J. ur milyen módon rendezte az előadást. Említésre méltó csak az, de ez megrendítően fontos, hogy ezen az előadáson hatszáz ember megjelent, megtöltötte tökéletesen a termet úgy, hogy másik háromszáz ember kinn rekedt. Nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül, szinte magától, minden megbeszélés nélkül eljött hatszáz és háromszáz, összesen kilencszáz ember, ki autón, ki gyalog, egyik a drága, másik az olcsó helyre, hogy megjelenésével hitvallást tegyen egy szent és magasztos eszme: a kultúra mellett. Mert amikor a nézőtérben szünni nem akaró taps jutalmazta az egyes szereplőket, talán nem is tudta az az estélyiruhás hölgy az elsősorban, vagy az a kendősfejű könnyes öreg néni ott az utolsó sorban, hogy ő most nemcsak a szereplőket, nemcsak a rendezőt sőt nem is csak az íróét életi. Az ő és mindannyiunk tapsa annak a láthatatlan hatalomnak, annak a magával ragadó építő erőnek szól, ami még él a mi fáradt, lefáradt lelkeinkben. Nagy erő ez, hatalom, amely követeli a jogait s amelyet mi csak egyszerűen kulturaszükségnek nevezünk.

Nannak hitetlen Tamások, akik azt mondják: ugyan kérem, hát karácsony volt, meg a tűzoltótestület rendezte, csak azért voltak ilyen sokan. Ilyen emberek mindig akadnak, de hát ellenzék nélkül nincsen fejlődés. Mert éppen az ilyeneknek kell bebizonyítani, hogy igenis nekünk kell a kultúra, kell minden ami szép és lélekemelő.

Különösen gondját kell viselni annak a háromszáz embernek, aki kinnrekedt. Nálunk olyan szegény a kulturélet, hogy nem is esoda, ha mindenki igyekszik megragadni az alkalmat, hogy lásson valamit, halljon egyet-mást, mert erre épp úgy szüksége van az emberi szervezetnek, mint a mindennapi kenyérre. S ez a háromszáz kinnrekedt ember nem áll egyedül, sok ilyen kinnrekedt ember van, aki szeretne élvezni a kulturát, de nincsen módja, hiszen csak esztendősi ünnepeken van egy-egy kulturösszejevetel, felolvasás vagy színelőadás. És maga Szentá sem áll egyedül, hiszen sok ilyen Szentá van az országban, ahol nincs kulturélet, csak kártya, bor, evés és alvás.

Valahogy másképpen kellene csinálni, mint eddig. Egységes közművelődési egyesület kell, amely felöleli magában az összes magyarlakta városokat, községeket és falvakat. Közművelődési egyesület, amely működik, nyújt valamit a közönségnek, eszébe azért a ragaszkodásért, szeretetért, mellyel a nép minden rétege viseltetik a kultúra iránt.

Ilyen és hasonló gondolatok jutottak az eszembe, midőn a „Szegény lányt nem lehet elvenni” szentai előadását élveztem. Mert nálunk vannak igazi tehetségek és közönség is lenne. Talán majd a jövő év meghozza mindannyiunk hő óhaját, a közművelődési egyesületet.

Szentán, 1932 december 28-án

Adorján András

NEZZE MEG

STUDIO - HERING

FOTO-MÜTEREM legújabb kirakatait, ahol minden ízlést kielégítő szép munkát talál

NOVISAD
Trg
Oslobodjenja
Apollo-udvar

A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 10.20: Időjárásjelentés. A hangverseny után: Megyeri Gyula jazz zenekarának hangversenye a Dunapalota szállóból Horváth Ernő ének-számaival.

Bécs. 17.55: Máthé-jazz. 20.00: Breslau. 22.15: Hügel-zenekar a Lehar tereméből.

LIFKA MOZI - SZUBOTICA

Szombattól - szerdáig! 5 napig!
KETTŐS ünnep van:
Karácsony és
Bolváry Géza rendező, Robert Stolz zeneszerző
művének **ünnepélyes** bemutatója!

Nem kérдем ki vagy!

(Das Blaue von Himmel)
Gustav Fröhlich
Liane Haid Szőke Szakáll
diadalmos operettje
Szerb karácsonykor, szombaton és vasárnap
11 órai kezdettel új műsorra!
Gyermekmafiné
Flp Bimbo és a gyermekszínház!

OGLAS

Bivša Piroška Kreditna Zadruga likvidira se. Po sporazumu interesovanih članova isplaćiva se 50% uložaka. Potražnja se prijava u roku od 6 meseci kod Hada Šandora, predsednika likvidacionog odbora, u Rumenki.
Rumenka, 5. I. 1933.

Hada Šandor
Šipoš Hihall

Betét-

könyvecskéért

is több kisebb nagyobb ingatlant is lehet kapni. Ingatlancsere. Megterhelt ingatlanok rendezése. Pövébb felvilágosítást ad Vardar, Novisad Željeznička ul 62

WEISZ RUDOLF
URI SZABO

NOVISAD
FUTOSKI PUT 4

Vállalok:

könyvlefejtést, bármely rendszer szerint, elhanyagolt könyvek rendbehozását, állandó órákonyvelést, könyvvel tanítását, könyvszakértői megbízást úgy privát mint bírósági ügyekben.

BORBELY LAJOS Novisad, postafiók 75.

HA

azt akarja, hogy gazdaságában, kertjében, gyümölcsösében, szőlőjében öröme és haszna legyen, úgy olvassa rendszeresen az

„A MUNKA”

című mezőgazdasági heti apró.

A lap előfizetési ára **félre 45 dinár, egy évre 80 dinár, mely összeg havi 6 dinár 60 parai felel.**
Ezt még manapság is könnyen né kiűzheti, mert hiszen 'an'csunk utbaigazításunk aranyat ér. — Mutatványsz mot bárkinék **ingyen** küld: az „A MUNKA” kiadóhivatala, Szubotica.

A szerkesztésért felel: FOMAN SANDOR
A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO

Szombat—vasárnap
(Pénteken esti előadás elmarad)
Renate Müller, Szőke Szakáll,
Hermann Thimig, Fritz Grünbaum
Zágon István színdarabjában

Szegény leányi nem lehet elvenni...
Izgalmasan érdekes kedves történet, gyönyörű rendezés, kitűnő játék!

Fox híradó

Vasárnap délelőtt 11 órakor
Gyermek előadás

új műsorra! — Belépődíj 5 dinár
Klein Jenő hercegkirály a gyermekelőadás minden harmadikáról **100% kedvezmény** ad
Telefon előjegyzés 21 93

ODEON

Péntektől—hétfőig

(Pénteken az esti előadás elmarad)

A legnagyobb, legérdekesebb háborús film amely valaha is létezett

Fakereszték...

(Les Croix de bois)

Izgalmas, érdekes, lebilincselő, hatalmas óriás film
A filmet úgy a Népszövetség, mint a francia kormány magas kitüntetéssel illette!!!

Dacára az óriási film költségének és a líttott helyének!!!

ELADO

Két darab villanvrádó utányosan eladó. Szabó, Novisad, Kamenicska 6.
208

Fekete férfi télikabát alig használt eladó. Jevrejska u. 15. emelet. 215

Jól bevezetett fűszerüzlet forga mas helyen betegség miatt eladó. Érdeklődni Schmolka hirdetőrodában, Novisad. 67

ELADO használt, de jó állapotban levő női télikabát. Novisad, Zseljeznicska u. 75.

ALLAST KERES

Diplomált jogászno hosszabb irodai gyakorlattal, szerb, német és magyar nyelvtudással, állást keres lehetőleg ügyvédi irodában. Szíves megkereséseket a noviszádi kiadoba kérek. 209

KIADO

Szoba, konyha, szék azonnali kiadó 250 dinárért. Novisad, Darányi telep, Aleksander Adamovics 61.
210

Fizessen elő a Reggeli Újságra

KERESLET

Megbízható molnárszolgálatot keresők azonnali belépésre. Írásbeli ajánlatokat „Szakképzett” jellegre kérünk. 207

KULONFELE

Rheumát, köszvény, legbiztosabban megszűntet **rozsmaringolaj-bedőrszőlés.** Próbáivég 35 dinár. Utánvétel megrendelhető kizárólag vezérképviseletnél, Weissberger, Novisad, Jevrejska 6. 190

Tisztelettel értesítem a né. közönséget hogy a volt „Lai” lele **vendéglő**

átvettem. Minden szombat és vasárnap ci anyzene táncsal. Finom ételek és italok. Szíves előzetes kérés **Radevanov Matija** a „Fehér Ókó” volt főpincére vendéglős a „Matija” hoz bár tje, Novisad, Futoski put 102. 213

Kapmayer Mihalyné
Novisad, Futaki ut 43. Villanyüzemre berendezett tisztító és vasaló intézete tükörünyesre tisztít!
Kemény ing 6.— dinár
Puha „ 4.— „
Kemény gallér 1.50 „
Puha „ 1.— „

Városi Mozi, Szubotica

Januar 5—8 Csütörtöktől—vasárnapig
Ufa hangos híradó

GILGI

Egy a sok közül

Egy modern lány sorsa
Korkép a mai generáció életéből
Főszereplő:

BRIGITA HELM

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Januar 8—9—10, vasárnap—hétfő—kedd

RANGO

E emberek és vadállatok élet-halál harca a sumatrai őserdőben. — Főszereplők

Ali . . . a maláj vadász
Jim . . . a fia
Pua . . . orangután
Rangó . . a fia

a film további hősei tigrisek majmok bivalyok, bölények, viilovak stb.

Kísérő műsor Fox Journal és hazai ujdonságok

MEGJELENT!

Fuzkarang

csuka zolfán versei

Ara 40 dinár. — Megrendelhető a Reggeli Újság kiadóhivatalánál, Novisad, Kralja Petra 30.